

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Tolažba, ki je prevara.

Graška »Tagespost« piše 29. decembra, da bosta Maribor in Ptuj, »mesti stare nemške kulture«, zopet našla domov v Nemško Avstrijo. O nemški kulturi na Spodnjem Štajerskem ni treba, da bi izgubljali besede. Naš poslanec dr. Korošec je svoj čas v državnem zboru spodnještajersko nemško, bolj rečeno nemškutarsko kulturo po vsej pravici označil kot kulturo šnopsa. Ker resnica oči kolje, je tudi ta resnica pri nemškutarjih tako zadela v živo, da so kar zastokali. Z zmerjanjem so hoteli ta madež oprati s sebe. Kdor pa zmerja, ta se kaže krivega. Nemškutarstvo in njegova kultura je bila kriva tiste odurne surovosti, ki je vladala po spodnještajerskih mestih in trgih. Kulturen, omikan človek se obnaša do stojno, ne izziva, ne napada, ne zmerja, ni krivičen, da vsakemu svoje. Spodnještajerski Nemec in nemškutar je uganjal vse te surovosti in krivice, Slovincem pa ni privoščil niti trohice pravice ne v šoli, ne v uradu in sploh ne v javnosti. Nemški Avstriji ni nikakor čestitati, če taka kultura najde nazaj domov v njeno državo. Nimamo nič proti temu, da nemški nacionalsci in nemškutarji povežejo svoje stvari ter jo mahnejo tje, kamor jih vleče hrepenenje, v Nemško Avstrijo, ter tako zopet najdejo domov.

Toda Maribor in Ptuj in drugi kraji, ki bi jih Nemci radi pobasali v bisago Nemške Avstrije, so v sklenjem slovenskem ozemlju, so deli Jugoslavije že zdaj in ostanejo vekomaj. Meje jugoslovanske države bodo določili zastopniki Jugoslavije v zvezi z zastopniki entente (četerosporazuma), Nemci bodo samo imeli pravico pritrditi in podpisati. Glühalo se ne bo prav nič. Kako postopa četerosporazum pri določitvi mej novih držav, se vidi na mejah, katere je začasno določil za čehoslovaško državo. Francoski podpolkovnik Vyx je dne 24. decembra ogrskemu ministrskemu predsedniku izročil spomenico, v kateri so označene meje čehoslovaške države. Na jugu je namreč kot meja Slovaške določena Donava od mesta Požun do 20 km za mestom Ostrogon (Gran). To je temeljito delo. In isto temeljito delo bo mirovna konferenca izvršila z določitvijo mej Jugoslavije. V tem oziru torej Nemci nimajo ničesar upati. O tem so tisti Nemci, ki stvarno mislijo in odkrito govorijo, popolnoma prepričani. Če torej gotovi nemški krogi po listih in društvi delajo svojim omejenim vernikom nemško-avstrijske upe, ni to nobena tolažba, ampak zavestna prevara.

Varnostna odredba.

Obmejno vojaško poveljstvo v Mariboru je v svrhu vzdrževanja redu in osebne varnosti odredilo, da se naj iz kroga mariborskih meščanov vzame 21 talcev, ki bodo vsak dan po tri in tri interniruni v domobranski vojašnici ter bodo skupno jamčili za red in varnost. Prva trojica talcev je ta-le: dr. Mrawlagg, Kokoschinegg in Berg; druga: dr. Orosel, Bernhard in Tischler. — Jahn odpuščen. Zloglasni urednik »Marb. Ztng.« Jahn mora v šestih dneh zapustiti Maribor.

Izdajica grozi.

Ljutomer, 31. dec.

Nadporočnik Tkalec, rodom Slovenec, se je za visoko plačo prodal Ogrom ter je preganjal v okolici Razkrižja ter treh Bistic Slovence, ki so se zavzeli za Jugoslavijo. Gospodarja Godinov v Bistrici je gonil okoli kot kakega lopova, in ga dal tepsti. Godinovo hišo je popolnoma oropal. Ko so se Slovenci postavili v bran in so Tkalca pregnali, jim je zagrozil, da bo upepelil vse tri Bistrice.

Junaške Krašanke.

Pred božičnimi prazniki je italijansko vojaštvo priredilo v Št. Petru na Krasu neko veselico, katere se pa domačini niso udeležili, pač pa je prikorakala pred hišo, kjer se je vršila veselica, skupina fantov in deklet s slovensko trobojnico. Razjarjeni italijanski častniki in vojaki so skušali z orožjem pregnati slovenske fante in dekleta, toda ti se niso dali ustrašiti, marveč so jeli klicati »Živela Jugoslavija!«. Razjarjen italijanski častnik je raztrgal dekletu slovensko trobojnico, toda junaška kraška Slovenka je začela z golim drogom udrihati po častniku in konju, tako, da se je konj splašil in odnesel častnika. Z nasajenimi bajoneti so italijanski vojaki odgnali v zapore v Postojno junaške Krašanke, ki so med potom v enomer v kljub italijanski grožnji klicale: »Živela Jugoslavija!«

Zakaj se nas ne obvesti?

Slovenski Mariborčani opetovano tožijo, da slovenski listi ne prinašajo poročil in naznanil,

kedaj, kje in po kaki ceni se dobijo razna živila: meso, jajca, kuretna itd. »Marburger Zeitung« dobiva vedno taka naznanila od magistrata in od glavarstva. Naši listi pa morajo prosjačiti in prosjačiti za take notice od Poncija do Pilata, a navadno o najvažnejših aprovizacijskih vprašanjih ne dobimo ohvestil. Tako smo n. pr. izvedeli, da se danes prodaja kuretna in svinjsko meso po znižani ceni za ubožnejše prebivalstvo mesta Maribor in okolice. Uredništvo naših listov tega obvestila zopet ni dobilo, Marburgerca pa je bila tako srečna, da ga je bila deležna. Tako so si Nemci in nemčurji, ki čitajo Marburgerco, lahko kupili mesa po znižani ceni, slovenski ljudje pa ne, ker včerajšnja Straža ni dobila dotičnega obvestila. Ne vemo, kdo je zakrivil to. Izjavljamo pa, da nam je že dovolj tega preziranja slovenskih listov. Odločno zahtevamo od glavarstva in magistrata, naj ne smatrata vsenemške »Marburgerce« za svoj uradni list.

Ob sklepu uredništva nam poroča dr. Lajnsič, da se prodaja danes svinjetina pri Kirbišu po 14 K 1 kg, kuretna po 10 K. Govedina se od daja še le jutri (na Novega leta dan). Glavar javlja, da nam je včeraj poslal reklamirano poročilo, a da je pomotoma dobil pismo zopet nazaj.

Razne novice.

Častno občanstvo. Občini Zerkovci in Dogošta imenovali generala R. Maistra in glavarja dr. Lajnsica svojim častnim občanom. Iskreno čestitamo!

Dr. Korošec mašuje v Belgradu v kapeli francoskega konzulata.

Za katoliškega župnika v Belgrad pride dr. Kulavic iz Ljubljane.

Ravnatelj Sedlatscheka ki so ga včeraj zaprli, so zopet izpustili, a je pod strogim policijskim nadzorstvom.

Pastorja Mahnerta so izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču, kjer lahko v zaporu preišči je o svojih hujskarijah proti katoličanom in Slovencem. Hišna preiskava je bila pri njem zelo uspešna.

Silvestrov večer v Narodnem domu je vsled nenadnih zaprek glede razsvetljave in drugega preložen na Sv. Tri Kralje z istim vsporedom. Že kupljene vstopnice veljajo seveda takrat. — Dramatično društvo.

Vsem, ki jih je zanimalo poročilo v ponedeljkovi »Straži«, da se bo igricala Krčevinarjev »Pri jaslicah« prihodnjo nedeljo ponovila, naj služi tole v pojasnilo: Iz skrbi za zdravje sodelujočih otrok stvarce sploh ne mislimo ponavljati. — P. Bernard.

Predavanja o jugoslovanski zgodovini priredi Zgodovinsko društvo vsako nedeljo ob 10. uri dopoldne v mali dvorani mariborskega Nar. doma. Prvo predavanje je dne 5. januarja, predaval bo g. prof. Plrc o politični zgodovini Srbov. Predavanje je javno in brez vstopnine.

Božično drevesce vrlih jugoslovanskih brambovcev. Na povelje stotnijskega poveljnika nadporočnika Josipa Malenšek je obhajala 1. stotnija mariborskega polka v svojem krogu svečano božični-

co. Govorili so ob božičnem drevescu nadporočnik Malenšek, en narednik in en strelec. Vojaki so klicali: Bog živi našega regenta Aleksandra in našega stotnijskega poveljnika Malenška. — Podpisani želimo vsem Jugoslovanom srečno in veselo novo leto! Šerbela, Dajčman, Rapnar, Jazbinšek, Krajnc, Vetavsky, Modrič, Fras.

Dva nova vlaka na koroški progi vozita odslej in sicer iz Maribora (koroški kolodvor) ob 6.15 zjutraj in 3.29 in 3.29 popoldne (glavni kolodvor) in v Maribor 8.58 dopoldne in 6.08 zvečer. Odslej vozita dva tovarna vlaka na tej progi.

Ljutomersko okrajno glavarstvo do Špilja. Zasedeni kraji od Špilja do Radgone na nemški strani Mure so prideleni začasno okrajnemu glavarstvu Ljutomer.

Ali čakate na kralja Matjaža? Pribijemo: V Mariboru še vedno nimamo ne ene slovenske mestne ljudske šole. V okolici je še vse pri starem: Na krčevinski nemški šoli še straši Brničnik, v Kamnici Hofbauer, v Studencih Hallecker in na Pobrežju Seidler. Šulferajnske šole v okolici še niso zaprte, posebno ona v Pekrah ne, dasiravno ima samo kakih 10 čistonemških otrok. Hujskači: dr. Mravlag, Jahn, dr. Orosel, Rudl in drugi še hodijo mirno okoli in na tihem rujejo proti nam. Z mehкими rokavicami gladimo naše najhujše nasprotnike izza leta 1914, ki so zakrivali preganjanje naših najboljših rodoljubov in neposredno celo smrt framskega župnika Muršiča. Nemške šole, v katere hodijo slovenski otroci, spadajo že davno proč, hujskače pa poženite čez meje Jugoslavije v obljubljeni deželo — Nemško Avstrijo — četudi bodo tam pasli glad! Predočimo vam samó: Kaj bi napravili Nemci z nami, če bi bili v našem položaju?

Slovenski letalec nad Prekmurjem. Včeraj proti večeru je priplul nad Prekmurje slovenski letalec, ki je metal letake Matjaža Kisma med ljudstvo. Letalo je bilo okinčano s slovenskimi zastavami. Priplulo je v smeri iz Maribora.

Speh zopet dražji. Danes so prodajali špeharji speh po 44—46 K. Cena je poskočila torej za 4—6 K. Tudi meso je bilo za nekaj kron dražje. Vzrok: Kupci iz Nemške Avstrije. Kontrola na kolodvoru v Mariboru malo pomaga. Nemci iz Gradca si namreč kupijo v Mariboru vozni listek samo do Pesnice ali Št. Ilja, oziroma do kake postaje na Ljutomerski progi. Peljejo pa se faktično z nakupljenim blagom dalje proti severu. Na ta način preslepijo kontrolne organe. Kljub prepovedi se izvozi dan na dan iz Jugoslavije velike množine živil v Nemško Avstrijo. Doktor v Špilju ne bodo preiskovali vlakov, ne bo boljše. Preiskati pa bo treba tudi tovarne vlake, posebno kondukterske voze in voze poštne ambulanice. Odvzeto blago je treba takoj spraviti na primerno mesto. Pred nekaterimi dnevi je ležalo večje število kuretnine na kolodvoru tako dolgo, da je začela smrdeti in ni bila več užitna.

† Franjo Krpač. V Šmartinu pri Slovenjgradcu je umrl nadporočnik Franjo Krpač za boleznijo, ki si jo je nakopal v dolgotrajni vojni. Pogreb je danes popoldne. Vrlemu mlademu možu svetila večna luč!